

Rottehandlingsplan 2022-2024

INDHOLD

ROTTEHANDLINGSPLAN 2022-2024	2
Byens udfordringer og planlagte tiltag 2022-2024	3
Bekæmpelse af rotter i kloakkerne	4
Rammer for privat rottebekæmpelse i Københavns Kommune og kommunens tilsyn med de private bekæmpelsesfirmaer	4
Plan for tilsyn med de private bekæmpelsesfirmaer	5
Tre fokusområder	6
Lovgrundlag	7

ROTTEHANDLINGSPLAN 2022-2024

Rotten er et skadedyr og kan være bærer af en lang række sygdomme, som den kan overføre til mennesker ved kontakt. Den kan også forårsage store ødelæggelser på ejendomme. Dette er Københavns Kommunes rottehandlingsplan for 2022-2024. Den beskriver, hvordan Københavns Kommune vil forebygge og bekæmpe rotter i de kommende år. Bagerst i denne publikation finder du en oversigt over lovgrundlaget og de bekendtgørelser og vejledninger, som ligger til grund for handlingsplanen og arbejdet med skadedyrsbekæmpelse i København.

Hvor kan du få hjælp til rottebekæmpelse?

Københavns Kommunes Skadedyrsenhed står for rottebekæmpelsen i kommunen. Skadedyrsenheden har en servicetelefon, der kan kontaktes i dagtimerne med akutte og eksisterende sager. Anmeldelser om rotter indendørs vil så vidt muligt blive tilset indenfor et par timer, hvis den modtages indenfor åbningstid. Mindre akutte rotteproblemer kan anmeldes døgnet rundt på Københavns Kommunes hjemmeside på kk.dk/rotter. Kommunen har desuden et akutberedskab med telefonvagt på hverdage fra kontortids ophør samt på søn- og helligdage. Hvis anmeldelsen her vurderes som akut, tager vi ud indenfor et par timer.

Telefonnumre og øvrig info findes på kk.dk/rotter.

Økonomi

Skadedyrsenhedens arbejde finansieres via et gebyr, som opkræves sammen med ejendomsskatten. Det koster derfor ikke noget for den enkelte borger eller virksomhed at få Skadedyrsenheden ud og bekæmpe rotter.

Vision

Københavnere og besøgende i byen skal opleve en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter samt et godt samspil med Skadedyrsenheden.

Mål

Københavns Kommune vil have et særligt fokus på at give byens borgere, erhvervsdrivende og gæster råd og vejledning om rottesikring og således være med til at forebygge fremtidige rotteproblemer.

I handlingsplanen beskriver vi tre fokusområder, som skal bidrage til målene og kommunens vision.

Byens udfordringer og planlagte tiltag 2022-2024

Indbyggertallet i Københavns Kommune er i løbet af de seneste år vokset til næsten 640.000. Byggeri, vækst i erhverv, restaurationer mm. kan give større udfordringer med rotter, og dem adresserer vi her i handlingsplanen.

I tidligere handlingsplaner har vi haft fokus på byens borgere og erhvervsliv og på samarbejdet med andre forvaltninger i Københavns Kommune om at bekæmpe rotter. Det fokus fastholder vi.

Men vi vil også gøre noget ekstra for at skabe ensartethed og sammenhæng på tværs af Teknik- og Miljøforvaltningens mange enheder og ansvarsområder, når det handler om at forebygge og bekæmpe rotter.

Enhederne i Teknik- og Miljøforvaltningen arbejder ofte ud fra forskellige lovgrundlag, og det kan resultere i forskellige udmeldinger ud mod borgerne. Vi vil arbejde på at få afstemt kommunikationen og sagsbehandlingen, så københavnere oplever, at der er en ensartet og koordineret tilgang til forebyggelse og bekæmpelse af rotter på tværs af forvaltningen.

Dialog med borgerne

Lovgivningen siger, at Skadedyrsenheden bl.a. skal reagere på henvendelser indenfor et bestemt tidsrum. Men borgerne har også et ansvar, og det er vores opgave at bede borgerne om at få gjort noget ved de forhold, som skaber tilhold for rotter. Vi skal levere en god service til københavnere, både i tale og i handling, så vi får skabt tryghed hos borgerne i rottesituationer, som de kan opleve som utrygge. Vi skal gøre det klart, hvordan de skal forholde sig i situationen, og vi skal rådgive om forebyggende foranstaltninger. Det skal vi arbejde med løbende, og det er derfor et fast tema i handlingsplanen at spørge københavnere, hvordan de oplever vores service, og hvad vi kan gøre bedre. Derudover vil vi udarbejde mere tidssvarende informationsmaterialer til at understøtte kommunikationen med borgerne.

Erhvervslivet

Københavns Kommune har et rigt og aktivt handels-, by- og natteliv med mange butikker, restauranter, barer, diskoteker osv. Her er rotter naturligvis også uønskede, ikke mindst på grund af de hygiejniske og smitte-mæssige risici, der er forbundet med dem.

Det er derfor meget vigtigt at undgå rotter her. Vi har allerede gode og brugbare informationsmaterialer målrettet fødevarevirksomheder, hvor der rådgives om, hvordan man skal forebygge rotter og forholde sig, hvis skaden allerede er sket, og der er kommet rotter. De har god effekt, men informationen kommer oftest først ud, når skaden er sket.

Vi vil derfor lave en målrettet informationsindsats mod butiks- og restaurationsejerne via de organisationer, som de er medlem af. Med initiativet vil vi skabe grundlag for en tidligere, forebyggende indsats i virksomhederne.

Tiltaget var med i sidste handlingsplansperiode, men blev ikke gennemført på grund af nedlukninger under coronapandemien. Initiativet er derfor overført til denne handlingsplansperiode, hvor situationen for de erhvervsdrivende forhåbentlig har ændret sig så meget, at vi kan gennemføre initiativet.

Opsætning af rottespærre på kommunens plejehjem, daginstitutioner og hospitaler - fortsætter i 2022.

I sidste handlingsplansperiode har vi gennemført et større projekt, som består af to delprojekter. Der udestår en mindre opgave i forlængelse heraf i 2022.

Delprojekt 1: Opsætning af rottespærre på skoler, plejehjem og daginstitutioner, hvor kommunen er grundejer.

Dette projekt varetages af Københavns Ejendomme (KEID). Hvor det har været teknisk muligt, har KEID fået sat rottespærre op på langt de fleste skoler, plejehjem og institutioner. Opsætningen afsluttes i 2022 og overgår herefter til drift.

Delprojekt 2: Opsætning af rottespærre på skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler, hvor andre end Københavns Kommune er grundejer.

Dette projekt varetages af Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF). Ikke alle private skoler, plejehjem og daginstitutioner har takket ja. Nogle havde selv opsat rottespærre forinden, og på en mindre del af ejendommene har det ikke været teknisk muligt. Opsætningen blev afsluttet i 2021 og er herefter overgået til drift.

Bekæmpelse af rotter i kloakkerne

Kommunen er ikke forpligtet til at bekæmpe rotter i kloakkerne. Det sker kun undtagelsesvist og oftest i forbindelse med kommunens forpligtelse til at leve op til bestemmelserne i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter:

”Kommunalbestyrelsen skal som grundejer, hvor det er teknisk muligt opsætte rottespærre på kloakledninger, der fører ind til kommunale skoler, plejehjem og daginstitutioner.” Og: ”Kommunalbestyrelsen skal, når der er opnået tilladelse fra grundejeren, hvor det er teknisk muligt, opsætte rottespærre på kloakledninger, der fører ind til private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler” (Bekendtgørelse af lov om forebyggelse og bekæmpelse af rotter).

Forpligtigelsen indebærer en screening af institutioners kloaksystem for rotter, og hvis der er rotter, en bekæmpelse af dem, så rottespærre virker efter hensigten, således at rotterne ikke lever i institutionens kloaksystem.

Rammer for privat rottebekæmpelse i Københavns Kommune og kommunens tilsyn med de private bekæmpelsesfirmaer

Københavns Kommune tillader privat bekæmpelse af rotter. Privat bekæmpelse skal ske i forhold til den til enhver tid gældende bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, herunder vejledningen og øvrige instrukser fra Miljøstyrelsen samt kommunens gældende rottehandlingsplan. Kommunen har pligt til at føre tilsyn med den private bekæmpelse.

Skadedyrsenheden kan til enhver tid beslutte at overtage en privat bekæmpelse, hvis det vurderes at være hensigtsmæssigt for at sikre en effektiv bekæmpelse af rotter på det pågældende område.

Københavns Kommune tillader ikke giftbekæmpelse i kloakkerne i Københavns Kommune, medmindre det sker opstrøms i forbindelse med montering af rottespærre på private ledninger. Kommunen skal i de tilfælde informeres om dette.

Københavns Kommune tillader ikke brug af limfælder eller andre fangst- og aflivningsmetoder, som ikke lever op til bestemmelserne i Dyrevelfærdsloven om behandling af levende dyr og aflivning af samme.

Plan for tilsyn med de private bekæmpelsesfirmaer

Anmeldte sikringsordninger

De private bekæmpelsesfirmaer er forpligtet til at anmelde sikringsordninger til kommunen via Danmarks Miljøportal (Rottehullet). Når et firma anmelder en sikringsordning, er firmaet på kommunens forlangende forpligtet til at forsyne kommunen med nøgle til aflåste depoter, så kommunen kan tjekke indholdet efter behov. Nøgler skal afleveres til Skadedyrsenheden på deres adresse, medmindre andet aftales. Specialnøgler vil blive opbevaret på et sikkert sted, så de ikke kommer uvedkommende i hænde.

En sikringsordning kan udtages til stikprøvekontrol, og kommunens skadedyrsmedarbejdere vil ved en sådan kontrol tjekke indholdet i depoterne for at fastslå, om betingelserne for en sikringsordning er overholdt. Der må ikke være gift tilgængelig i depoterne.

Anmeldte tilhold af rotter

Ved anmeldelse af et aktivt rottetilhold vil det private firma rutinemæssigt blive kontaktet med henblik på at få klarlagt følgende:

- Er der truffet aftale med en kunde om en aktiv bekæmpelse? Hvis ja, hvilket område er dækket af aftalen?
- Har den private bekæmper fundet forhold (jf. bilag 6 i bekendtgørelsen), som skal udbedres?
- Er den private bekæmper blevet opmærksom på forhold udenfor kundens område, som bør undersøges af kommunens skadedyrsmedarbejdere?
- Er resistensstrategien overholdt?

Depoter med gift, som ikke kan knyttes til en anmeldt sikringsordning eller et anmeldt tilhold af rotter, vil uden varsel blive indsamlet og opbevaret i tre måneder på Skadedyrsenhedens adresse, hvor de kan afhentes af ejer. Herefter vil de blive bortskaffet.

Skærpet tilsyn

Hvis kommunen får mistanke om, at et firma groft tilsidesætter eller hyppigt gør én af følgende ting, kan firmaet blive underlagt et skærpet tilsyn:

- Overtræder bestemmelser vedrørende sikringsordninger.
- Undlader at indberette aktive rottetilhold eller bruger gift på en måde, som ikke er eller kan godkendes af Miljøstyrelsen.
- Anvender fangst- og aflivningsmetoder, der påfører rotten unødigt lidelse.
- Konsekvent overtræder bestemmelser eller lovgivning, som kan henføres direkte eller indirekte til bekæmpelse af rotter.

Det skærpede tilsyn betyder, at alle sikringsaftaler og andre aktiviteter, som firmaet har i kommunen, og som vedrører rotter, vil blive gennemgået i det omfang, kommunen finder det relevant, med henblik på at tage stilling til, om der er forhold, der er ulovlige (jf. gældende lovgivning) eller ikke er tilladt ifølge kommunens rottehandlingsplan, og som skal bringes i orden. I den forbindelse vil der desuden blive taget stilling til, om der er forhold, der skal videregives til anden myndighed.

Tre fokusområder

Der er tre fokusområder i denne handlingsplan:

1. Styrket dialog med københavnernes om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.
2. Involvering af relevante enheder i Teknik- og Miljøforvaltningen i forebyggelse og bekæmpelse af rotter.
3. Inddragelse af det københavnske erhvervsliv i aktiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

1. Styrket dialog med københavnernes

1. a. Styrket dialog med brugerne (borgere/ejere/ anmeldere) om forebyggelse og bekæmpelse af rotter – god service.

Vi har løbende brug for at vide, hvordan brugerne oplever vores service, og hvad vi kan gøre bedre. Vi vil derfor via en brugerundersøgelse spørge københavnernes, hvordan de oplever vores service, og hvilke forventninger de har til os.

Tiltag

- Gennemføre en måling af brugernes tilfredshed med enhedens arbejde.

Succeskriterier

- En brugerundersøgelse er gennemført, og undersøgelsens resultater brugt aktivt til et eller flere udviklingstiltag i enheden.

1.b. Styrke dialogen med brugerne om forebyggelse og bekæmpelse af rotter – god formidling.

Tiltag

- Udarbejde materialer, som kan bruges forskellige steder i formidlingen til københavnernes om forebyggelse mod rotter.

Succeskriterier

- Der er lavet en række materialer med forskellige temaer, som rådgiver om forebyggende aktiviteter/ foranstaltninger mod rotter.
- Materialerne skal være brugt til foredrag/i undervisningsøjemed, og hvor det er relevant offentliggjort på kk.dk.

2. Involvere relevante enheder i Teknik- og Miljøforvaltningen i forebyggelse og bekæmpelse af rotter

I denne planperiode vil vi fokusere på forvaltningens egne enheder og formidle viden om rottens adfærd og skadevirkninger, herunder forebyggelse og bekæmpelse, samt hvad man kan eller skal gøre, hvis der konstateres tilhold af rotter, således at det fremgår klart, hvordan enheden kan bidrage hertil.

Tiltag

- Identificere relevante enheder i Teknik- og Miljøforvaltningen.
- Tage kontakt til enheder og aftale/gennemføre et undervisningsforløb.
- Hvor det er relevant: fastlægge/aftale kommunikationsveje internt i organisationen, når og hvis der kommer et tilhold af rotter.
- Hvor det er relevant: udarbejde formuleringer, der kan indgå i forskellige beskrivelser af vilkår for aktiviteter i byen, så tilhold af rotter forebygges. Materialet kan indgå internt og/eller i den enkelte enheds standardkommunikation med københavnernes.

Succeskriterier

- Relevante enheder i Teknik- og Miljøforvaltningen er identificeret.
- Undervisningsforløb er aftalt og gennemført i de relevante enheder.
- Kommunikationsveje, hvis der konstateres et tilhold af rotter, er aftalt og implementeret i de relevante enheder.
- Der er udarbejdet formuleringer, der kan indgå i enhedens beskrivelser af vilkår for aktiviteter i byen, og disse er implementeret i de relevante enheder.

3. Inddrage det københavnske erhvervsliv i en aktiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Tiltag

- Informationsindsats om anmeldepligten og om forebyggelse mod rotter målrettet fødevarer-virksomheder i København.

Succeskriterier

- Der er gennemført en informationsindsats hos fødevarer-virksomheder med oplysning om anmeldepligten samt forebyggelse mod rotter, evt. i samarbejde med relevante organisationer.
- Supplerende er der tilbudt og afholdt foredrag om bekæmpelse af og forebyggelse mod rotter i relevante virksomheder/organisationer.

Lovgrundlag

Alle landets kommuner er jf. Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, (BEK nr. 2307 af 6. december 2021) forpligtiget til at udarbejde en handlingsplan for kommunens bekæmpelse og forebyggelse mod rotter. Den skal være tilgængelig for offentligheden, og den skal revideres hvert tredje år. Handlingsplanen skal blandt andet indeholde en beskrivelse af de forebyggende tiltag, som kommunen vil have særligt fokus på de næste tre år. Handlingsplanens initiativer er udmøntet i konkrete mål, der vil blive fulgt op på i løbet af handlingsplanperioden.

Følgende bekendtgørelser og vejledninger er grundlaget for denne handlingsplan:

- LBK nr. 1219 af 25.11.2019: Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.
- BEK. 2307 af 6.12.2021 Bekendtgørelse af lov om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.
- BEK nr. 844 af 23.6.2017: Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter.
- LBK nr. 1597 af 8.7.2021: Bekendtgørelse af lov om dyrevelfærd.
- Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter udgivet i 2019.

